SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 69. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 12, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР 12-го КВІТНЯ 1990 Ч. 69. РІК XCVII

ОБІЦЯЮТЬ ПРИПИНИТИ БУДІВНИЦТВО РЛС

Мукачево. — Як уже повідомлялося, тут протягом останніх місяців відбулась серія мітингів і демонстрацій протесту проти будівництва пістрялівської радарно-льокаційної станції.

У зв'язку з цим, у понеділок, 26-го березня, до Мукачево прибула комісія з Москви на чолі з академіком Веліховим. Перед будинком міськкому КПУ зібралося багато людей, які оточили щільним кільцем академіка Веліхова та першого секретаря обкому компартії Волощука, і вимагали поговорити з народом. Намагаючись уникнути розмови, Волощук змушений був вибити скляні двері та сховатися у своєму бюрі, при цьому перший секретар порізав руку. Слід зауважити, що мітинг біля міськкому був санкціонований і навіть організований за допомогою парткомів, але міліція і партапаратчики втратили контролю над схвильованою народною масою. Заспокоїти людей вдалося активістам УГС та РУХу.

Академік Веліхов пообіцяв оголосити висновки комісії після відвідин споруджуваної РЛС. Вслід за комісією до будівництва вирушили і тисячі демонстрантів, які вимагали припинення будівництва екологічно-шкідливої станції. Люди обурювалися, що партократія, як місцева, так і центральна, повністю володіє їхньою землею і навколишнім середовищем. Демонстранти знову оточили членів комісії, не підпускаючи їх до гелікоптера. Врешті члени комісії вирвалися з натовпу, так і не сказавши нічого народові.

Наступного дня, 27-го березня, академік Веліхов у закарпатській телевізії повідомив, що комісія прийняла рішення рекомендувати Раді Міністрів СССР припинити будівництво пістрялівської РЛС. Згадана радарно-льокаційна станція будується в одному з найбільш густонаселених районів Закарпаття. Громадськість стривожилася, що потужні електромагнітні випромінювання і споживання великої кількости води в ході майбутньої експлуатації РЛС нанесуть велику шкоду навколишньому середовищу, бо вже й тепер в деяких довколишніх селах не вистачає води. Під загрозою виявилися також 300 джерел мінеральних вод (із 500 джерел, що є в Україні). Тому припинення цього будівництва домагалася і сесія Верховної Ради УССР, надіславши таку вимогу до міністерства оборони СССР. Після цього навколо РЛС створилася атмосфера секретности. Відсутність інформації, ще більше турбувала громадськість, що й викликало хвилю протестів. Народ вимагає перетворити Закарпаття на екологічно чисту зону. Понад 800 000 закарпатців підписали звернення до уряду з вимогою припинити будівництво. І це, за словами академіка Веліхова, мало вирішальний вплив на рішення урядової комісії.

Про таке рішення комісії опубліковано інформацію в газеті „Молодь України" ч. 68 з 1-го квітня. Але ще невідомо, як вирішить Рада Міністрів СССР у Москві.

Відбулися установчі збори УНВІС

Львів. — В середу, 23-го березня, тут відбулися установчі збори Української Незалежної Видавничо-Інформаційної Спілки (УНВІС). Вів зборами один з ініціяторів створення УНВІС Вячеслав Чорновіл. Зібралося 17 осіб, які обговорили, доповнили та прийняли за основу проєкт статуту спілки, запропонований Василем Барладяну. В ході засідання були розглянуті основні напрямки діяльности УНВІС і визначені особи, відповідальні за їх здійснення.

Збори призначили голову правління, редакторів видань журналів „Український Вісник" та „Украинский Вопрос", газети „Голос України", бюлетеню „Інформатор" і керівників інших служб, затвердили склад співпрацівників і технічних представників УНВІС.

Цікавляться долею українців в Румунії

Оттава. — Стараннями Мадярської фундації людських прав у Канаді в Оттаві перебував 22-23-го березня відомий пастор мадярської меншости в західній Румунії визначний борець за людські права д-р Ляшло Токес. Крім зустрічей з прем'єр-міністром Канади і парляментаристами, пастор Токес взяв участь в екуменічному Молебні та був почесним гостем на прийнятті, яке відбулося в будинку федерального парляменту Канади. На прийнятті були присутні члени парляменту Канади, амбасадор Мадярщини, представники міністерства закордонних справ Канади та інші визначні гості.

Президію УНРади репрезентував інж. Микола Світуха, який мав нагоду обмінятися поглядами з пастором Токесом та іншими гістьми про положення в Румунії напередодні заповіджених виборів, а зокрема про потребу забезпечення можливостей культурного розвитку і релігійної свободи всім національним меншостям в Румунії, в тому і чисельної української громади, зорганізованої в Союзі Українців Румунії.

Вийшов новий український журнал у Канаді

Ляшін, Кве. — Тут вийшло перше число нового органу „Бюра Української Інформації" п.н. „Вісті БУІ" з актуальним матеріялом з українського політичного й культурного життя.

Затверджене міністерством культури й іміґрації квебекського уряду в 1989 році Бюро Української Інформації є членом Квебекської асоціяції етнічної преси. Його „Вісті" виходять заходами й під головною редакцією Тетяни Носко-Оборонів у Ляшіні.

„Вісті" можна замовляти під адресою: Bureau d'Information Ukrainien, 665 Terrace du Ruisseau, Apt.102, Lachine, Que. H8T 3L7, Canada.

А. Бєссмертних замінить Ю. Дубініна на пості амбасадора

Ню Йорк. — Офіційні совєтські джерела повідомили, що незабаром наступить зміна на пості амбасадора СССР у Вашінгтоні. На місце дотеперішнього амбасадора Юрія Дубініна прийде 56-річний Александер Бєссмертних, який в 1988 році був назначений одним із трьох заступників міністра закордонних справ СССР. Ю. Дубінін, який працює на пості амбасадора у Вашінгтоні від 1986 року, буде призначений послом до Франції, де фактично в 1955 році розпочалась його дипломатична кар'єра і де в 1960-их роках він займав пост першого секретаря, а потім радника амбасади.

Приїхавши до ЗСА, Ю.Л Дубінін, не знаючи цілковито англійської мови, мав певні труднощі у своїй праці, але він скоро опанував мову, а лібералізація і політика перебудови та демократизації, яку почав переводити в Совєтському Союзі Міхаїл Ґорбачов, піднесла авторитет посла СССР у Вашінгтоні на вищий рівень.

Повідомляють також, що новим совєтським представником до Організації Об'єднаних Націй буде призначений ще один ветеран амбасади СССР у Вашінгтоні, Юлій Воронцов, який тепер також займає пост першого заступника міністра закордонних справ. В 1959 до 1960 Ю. Воронцов працював вже в совєтській місії до ООН, а від 1966 до 1977 був радником в амбасаді СССР у Вашінгтоні. Воронцов був також амбасадором в Індії, Франції і Афганістані. Він найбільше відомий з переговорів про зменшення ракет середнього засягу з атомовими головками в Европі.

Артур Гартман, який був американським амбасадором в Москві в роках 1981-86 вважає А. Бєссмертних праґматичним політиком, який все вміє знайти вихід навіть з найтруднішої ситуації. Американські дипломати вважають, що призначення Бєссмертних амбасадором до Вашінґтону не припадкове. Він має великий досвід у політиці і у відносинах між ЗСА і СССР. Крім того він володіє англійською мовою, що буде допомагати йому у його праці. З Вашінґтоном і вашінґтонськими урядовими ходами він познайомлений ще з часів його колишнього тут перебування в ООН і в м амбасаді СССР, коли амбасадором був Анатолій Добринін.

Створено Вашінґтонський Комітет Допомоги Україні

Вашінґтон (Р.Л. Хомяк). — Народний Рух України за Перебудову має своє нове представництво в американській столиці. З кінця лютого тут діє Вашінґтонський Комітет Допомоги Україні (Ukraine 2000: The Washington Committee for Support of Ukraine), який очолює федеральний суддя Богдан Футей, а його заступниками є Надя Комарницька-МекКоннелл і Евген Іванців.

Ініціятиву для створення організації прихильників НРУП у Вашінґтоні висунули керівники столичного відділу Української Американської Координаційної Ради. Голова відділу Степан Максимюк, відкрив громадські збори 25-го лютого в залі собору Пресвятої Родини. Секретар відділу, Дмитро Корбутяк, який керував зборами, з'ясував присутнім основні цілі Руху в Україні, а Осип Зінкевич, організаційний референт Народного Фонду Допомоги Україні, пояснив як у ЗСА формуються різні товариства сприяння Рухові. Він зокрема зазначив, що в Америці перебуває на наукових відвідинах один з „батьків Руху", проф. Вячеслав Брюховецький, який подав найголовніші потреби нинішньої України: допомога потерпілим від чорнобильської аварії, політичні акції на користь України, освітня допомога — поліпшення кваліфікацій надійних молодих українців в різних галузях народного господарства, економічні зв'язки між Україною і ЗСА.

О. Зінкевич також запропонував, щоб особи, які хотіли б стати членами вашінґтонського комітету сприяння Рухові вплатили одноразову вкладку в сумі 100 дол., що присутні на зборах прийняли.

В наслідок голосування членів-основників були обрані члени Управи цього представництва Руху в американській столиці. Крім вищезгаданих, ними є: Дарія Стець, секретар; Юрій Сєрант, скарбник; Роберт МекКоннелл, зв'язковий з урядовими чинниками (усі троє за професією адвокати); Олесь Тимошенко, референт молоді; Ірина Яросевич, референт преси; д-р Ігор Масник, голова Екологічно-медичної комісії; Катерина Чумаченко, голова Екологічної комісії; Микола Базилюк, голова Фінансової комісії; Орест Дейчаківський, член. Контрольну комісію творять голови місцевих організацій: С. Максимюк (УАКРала); Ігор Мухин (Об'єднання Українців Вашінґтону); Марта Терлецька (СУА); Богдан Ясінський (Український Народний Союз). Відділ Українського Конґресового Комітету Америки не прислав представника на збори, але присутні постановили зарезервувати у Контрольній комісії місце для голови цього відділу.

МОСКВА МІНЯЄ СВОЮ ДУМКУ ПРО ОБ'ЄДНАННЯ НІМЕЧЧИНИ

Москва. — Минулого тижня високий представник совєтської партійної і урядової ієрархії міністер закордонних справ СССР Едуард А. Шеварднадзе заявив у Вашінгтоні, що Совєтський Союз не буде супротивлятися, якщо об'єднана Німеччина залишиться членом Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО). У вівторок, 10-го квітня, інший речник Комуністичної партії і уряду, головний дорадник у справах міжнародної політики Валентін М .Фалін змінив стратегію свого уряду і самого суперпрезидента Міхаїла Горбачова, кажучи, що об'єднання обидвох частин Німеччини зовсім не перешкоджає цьому, щоб дотеперішня, західня частина, далі залишалася членом НАТО, а східня частина не зривала зв'язків з Варшавським Пактом. Такий стан, на думку совєтських дуристів, повинен тривати від п'яти до семи років поки не зформується нова „европейська система безпеки" для Сходу і для Заходу, яка мала б простягнутись від Атлантику до Уралу.

Фалін, і правдоподібно його „шеф" М. Ґорбачов, вважають, що мусить існувати так званий „переходовий період" у процесі об'єднання Німеччини. Одним словом комуно-московські імперіялісти не бажають собі жодної зміни, але, як кажуть західньоевропейські політичні аналітики, не все залежатиме виключно від великодержав, бо німецький народ матиме рішаючий голос, який вже було чути під час останніх парляментарних виборів у яких східні німці майже виелімінували від впливу на політичне життя Комуністичну партію. Що ж в такому випадку зробить совєтський лідер, — запитує західньо-німецька газета „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ", як також інші засоби масової інформації. Хіба не вживатиме свого диктаторського права і не пішле до Східньої Німеччини нову окупаційну армію?

Донедавна керівники Совєтського Союзу домагалися, щоб об'єднана Німеччина залишилася невтральною державою, але коли побачили, що їхній „плян' засуджений на неуспіх, змінили думку з „невтральности" на „загальну европейську систему безпеки", а сам М. Ґорбачов винайшов нову формулу „синхронізації об'єднання з формуванням нової структури в Европі". Свою думку совєтський президент передав міністрові закордонних справ Великобританії Даґлесові Гардові, який, з доручення прем'єр-міністра британського уряду Марґарет Тачер поїхав до СССР, щоб там зустрітись з М. Ґорбачовим й іншими совєтськими керівниками та обговорити з ними в першу чергу справу Литви та проблеми інших республік, які домагаються зільшення свободи, а деякі незалежности і виходу із Союзу.

Як мала б діяти нова система подвійного членства об'єднаної Німеччини в НАТО і Варшавському Пакті, совєтські стратеги не кажуть, або не знають.

У Вашінгтоні й інших столицях західнього світу, ще не зайняли становища до нового совєтського „пляну". Державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер, відповідаючи на запитання кореспондентів відповів, що він про це щойно довідався і то на пресовій конференції Е. Шеварднадзе, а не дипломатичними каналами, як це повинно бути у нормальних відносинах між державами.

Юні футболісти ФК „Карпат" зі Львова будуть гостями УСВТ „Ч. Січ"

Нюарк, Н.Дж. — У Світлий Понеділок, 16-го квітня, УСВТ „Чорноморська Січ" гоститиме у своїй домівці і пізніше на площі Фарчерс Ґров в Юніон , Н.Дж., юних футболістів ФК „Карпати" зі Львова, які беруть участь у великому футбольному турнірі в Далас, Тексас.

Приблизно в год. 1:45 в домівці товариства 680 Сенфорд Аве., відбудеться дружнє прийняття для гостей з України, після якого львів'яни оглянуть в сусідстві церкву св. Івана Хрестителя, парафіяльну школу та інші парафіяльні будівлі. В год. 4-ій по полудні на площі Фарчерс Ґров в Юніон, Н.Дж., відбудуться товариські футбольні змагання з клюбом „Куґарс", в складі якого виступає декілька українських юнаків „Ч.Січі" (М. Чижович, С. Воянка, Г. Юрчак і Д. Гавк).

Управа УСВТ „Чорноморська Січ" запрошує членів і симпатиків, особливо колишніх львів'ян, прибути на ці зустрічі та привітати гостей з України. Адміністратором тієї зустрічі від УСВТ „Ч.Січ" є Євген Чижович. Після закінчення змагань юні футболісти „Карпат" разом із своїм проводом виїдуть до Філядельфії, де будуть гостями УСО „Тризуб".

П. Плішка з успіхом дав концерт у Ню Йорку

Ню Йорк. — Відомий соліст Метрополітальної опери в Ню Йорку Павло Плішка виступив тут в п'ятницю, 6-го квітня, із самостійним концертом, який відбувся у речитативній залі Вейл. На цей концерт появилася вже 9-го квітня дуже прихильна критика в щоденнику „Ню Йорк Таймс" пера Джеймса Р. Естрайха, в якій він відразу на початку пише, що П. Плішка „перемінив авдиторію в маленьку Метрополітальну оперу". Зокрема критик захоплений виконанням П. Плішки циклю Модеста Муссорґського „Пісні і танці про смерть", які, як пише критик, він не лише співав, але просто грав немов у опері.

Павло Плішка

Дж. Ейстрайх дуже хвалить добір програми П. Плішки на цей концерт, який він відкрив співом шістьох еспанських пісень Д. Шостаковича, а відтак перейшов до так потрясаючого виконання Муссорґського. У другій частині програми, яка критикові не надто подобалася, П. Плішка виконав слов'янські пісні, композиторів І. Соневицького і Б.Сметани, а закінчив свій концерт американськими піснями Пола Болса і Чарлза Айвса.

Критик підкреслює замилування співака до багатої співочої слов'янської літератури, із скарбниці якої він співав також наддатки — і більшість програми була для нього дуже вдячною до виконання. Саме до слов'янської музики, бас Плішки, на думку критика, найкраще надається, тому його голос звучав тепло і сильно.

Акомпаньював співакові Тома Гриньків, який на думку Дж. Естрайха, був дуже добрим у своїй ролі.

В УКРАЇНІ ПЛЯНУЮТЬ ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ

Київ (Андрій Демиденко, Володимир Тихий). — 13-го березня, тут з Ініціятиви Української Екологічної Асоціяції „Зелений Світ" та Народного Руху України за Перебудову відбулися збори громадськости, присвячені підготовці до відзначення четвертої річниці чорнобильської катастрофи. Присутні були також представники Українського Комітету Захисту Миру, „Меморіялу", молодих організацій, творчих спілок, Київської Спілки „Чорнобиль", спілки „Діти Чорнобиля", новообрані народні депутати України. Були й гості — лікарі з Франції та Євген Стахів від Української Американської Координаційної Ради. На зборах був утворений комітет проведення 22-26-го квітня в Києві Чорнобильського Тижня. Крім українських громадських організацій участь у цій акції візьмуть також народні й екологічні рухи Білорусії, Прибалтики, Молдавії та рух „Невада-Семипалатинськ".

Чорнобильський Тиждень розпічнеться 22-го квітня проведенням всесвітньої акції — Дня Землі. Координаційним центром у Стенфордському університеті, є „Зелений Світ". У проведенні Дня Землі, крім екологічних та природоохоронних організацій, широку участь мають взяти шкільна та університетська молодь, народні депутати всіх рівнів, громади віруючих.

Якщо основною темою Дня Землі є надія і віра в майбутнє і можливості людства, то Чорнобильський Тиждень повинен пройти як пересторога перед загрозою технократичного знищення життя на Землі.

У днях 23-26-го квітня буде проведено наукову конференцію з проблем атомової енерґетики та відновлюваних джерел енерґії в Україні, радіоекології та радіобіології, медичних наслідків чорнобильської катастрофи. Одночасно має проходити конференція з соціяльних та гуманітарних аспектів — „Чорнобильський Нюрнберґ".

У ці ж дні у кінозалях України та по телевізії пройде ретроспектива фільмів з чорнобильської й екологічної тематики, а також рокреквієм з участю провідних ансамблів України.

Четвер, 26-го квітня, пропонується проголосити Днем Національної Жалоби. Оргкомітет Чорнобильського Тижня, звернувся до Верховної Ради з пропозицією оголосити 26-го квітня вільним від праці днем. В цей день завершаться екологічні походи по забрудненних радіяцією землях України, Білорусії та Росії, буде зорганізоване пікетування АЕС та екологічно небезпечних підприємств, відбудеться Богослужіння в церквах, Молебень на Софійському майдані у Києві. О 8-ій годині за київським часом пропонується на 10 хвилин зупинити автотранспорт на головних вулицях і майданах міст і сіл, провести на них демонстрації і мітинґи, свічковим ходом вшанувати пам'ять загиблих у перші дні аварії та померлих учасників ліквідації її наслідків, жителів „районів жорсткої контролі". О 10-ій годині пропонується одночасно вимкнути світло в домах та запалити в них свічки.

Як стало відомо з реклямового проспекту, центральна телевізія у Москві плянує провести благодійний телемаратон. Мета загалом благородна, але дивують деякі деталі цього телемаратону. У складі оргкомітету телемаратону немає жодного представника України, частину благодійного збору, що буде зібра-

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

В ТОЙ ДЕНЬ, КОЛИ ВІН мав запропонувати президентові Міхаїлові Ґорбачову пляни „радикальних" економічних змін, заступник міністра відповідального за цю ділянку все ще говорив про „проєкти" та „можливі зміни", а не про конкретний задум як зарадити цій за його словами суворій критичній ситуації. Одначе міністер Леонід І. Абалкін, головний економічний дорадник М. Ґорбачова, на пресовій конференції зробив натяк на те, чого не буде в цьому новому економічному пляні „драстичних" змін. Він заявив, що не передбачається в найближчому майбутньому замінити рубель новою валютою чи зробити його валютою свобідного обміну з іншими західніми валютами.

З НАБЛИЖЕННЯМ ТІЄЇ хвилини, як обидві Німеччини об'єднаються в одну країну на денному порядку в столицях світових потуг та інших в цьому зацікавлених країн Сходу та Заходу обговорюються можливості в який спосіб забезпечити будучність Европи. Все ж таки починають тут і там виникати зариси системи, яка втримала б спокій в Европі, стала заборолом проти совєтської нуклеарної сили, задовільнила б вимоги безпеки СССР та догодила б об'єднаній Німеччині. Одначе існує загальна погодженість в Европі, а останніми часами публічно підтверджена канцлером Західньої Німеччини Гельмутом Колем і міністром закордонних справ СССР Едуардом Шеварднадзе, що об'єднана Німеччина не може бути невтральною країною. Бо об'єднана, велика та багата Німеччина з думкою тільки про свою власну безпеку може стати „небезпечною каноною" в центрі Европи.

ПРЕЗИДЕНТ СИРІЇ Гафез аль-Ассад заявив перед делеґацією американських сенаторів під проводом Баба Дола, що його країна хоче кращих спілкувань з Америкою та мирного й справедливого полагодження арабсько-ізраїльського конфлікту. Державне радіо Сирії передало звідомлення, що президент Ассад, приймаючи делеґацію американських сенаторів пояснив їм політику свого уряду в справах, що є важливими для ЗСА та Сирії. Сенатор Р.Дол підкреслив, що розмовляючи з президентом Сирії, він видвигнув питання американських закладників у Ливані. Одначе сирійське радіо нічого не згадувало про розмови Дола з Ассадом у справі закладників

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ І МАЙЖЕ всі східньоевропейські країни мають підписати угоду, в якій зобов'язуються підтримувати в своїх країнах багатопартійну демократію, приватну власність та економіку вільного ринку. Ця угода має бути підписана на конференції економічної співпраці в Европі в якій бере участь 35 держав. Відбувається ця конференція в Бонні у Західній Німеччині з участю всіх европейських країн, ЗСА та Канади. Сподіються, що поки ця конференція закінчиться, то преліминарний начерк цієї угоди буде схвалений всіма учасникакми.

У БРАТИСЛАВІ, СТОЛИЦІ Словаччини, в цьому тижні зустрілися провідники Чехо-Словаччини, Польщі та Мадярщини з іншими европейськими офіційними чинниками, щоб узгіднити, як найкраще ці три колишні комуністичні країни можна ввести в Европейську Спільноту. Чехо-Словацькі офіційні чинники описують цю зустріч як ще одну спробу празької політики, швидко нав'язати контакти з країнами Заходу. Присутніми на цій конференції, крім президента Чехо—Словаччини Вацлава Гавеля та прем'єр-міністрів Мадярщини й Польщі, були також міністри закордонних справ Австрії, Італії та Югославії.

В АМЕРИЦІ

ОФІЦІЙНІ ПРЕДСТАВНИКИ фірми „Екзон" заявили в понеділок, 9-го квітня, що їх фірма не признає себе винною у найбільшому виливі нафти в історії ЗСА. „Ми признаємо, що це була трагічна аварія, але ми не зробили це навмисно", — заявив адвокат Джеймс Ніл. Від самого початку розслідування справи офіційні чинники Департаменту справедливости висловлювали сумнів у недостатніх доказах звинувачення фірми у невідповідному комплектуванні залоги баржі. Єдину особу, яку притягнули до відповідальности капітана Джозефа Гейзелвуда, виправдали. „Екзон" заявив, що вже витратив 2 біл. дол. на очищувальні роботи та наступних 200 міл. дол. на позови. 11 міл. ґальонів вилитої нафти спричинили довготривалі наслідки,вже тепер нараховується понад 36,000 міґраційних птахів, 100 орлів, які загинули.

КІЛЬКІСТЬ ЗАРЕЄСТРОВАНИХ автомобілів у метрополітальному Ню Йорку зросла на 25 відсотків від 1980 року. Цей зріст пояснюється різким ростом кількости населення та є найбільшим в країні. Передбачається, що протягом наступних років Ню Йорк та його околиці будуть дослівно забльоковані автомобілями. Згідно з підрахунками Реґіональної пляновоі асоціяції, кількість автомобілів у 2005 році досягне 38 відсотків, а в 2015 році — 50 відсотків. Вже тепер кількісь автомобілів в околицях міста дорівнює кількости населення. Причиною цього явища є не лише більші заробітні платні в районі, але також незадовільна міська транспортація. Одним із способів обмеження росту кількости автомобілів губернатор Маріо Квомо вважає збільшення податку на бензину

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N.J.

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City N.J. 07303

Ще одна поразка комуністів

Не зважаючи на те, що мадярські комуністи виступають з кінця минулого року під назвою „Соціялістична партія", їм не вдалося уникнути нищівної поразки у перших за 43 роки вільних виборах у парлямент. „Соціялістична партія" дістала всього 8.55 відсотка голосів і лише 33 з 386 депутатських мандатів.

Переконливу перемогу у виборах здобула партія Демократичний форум. За неї було подано 42.75 відсотка голосів і вона дістане в парляменті 165 місць. На пресовій конференції призидент Демократичного форуму Йожеф Аллан оголосив, що його партія зформує уряд в коаліції з партією дрібних сільських господарів і Християнсько-демократичною партією. „Ми визнаємо одні і ті ж християнські цінності, — заявив Й. Аллан, маючи на увазі свою партію, аґрарну і християнських демократів. — І я думаю, що ми маємо можливість зформувати стійкий уряд".

Аллан відкинув можливість вступу в коаліцію з Ліґою вільних демократів, яка набрала 23.83 відсотка голосів (92 місця). „Ми вступимо в коаліцію лише в однодумцями", — підкреслив він.

Демократичний форум був заснований три роки тому. Ця партія мала досить часу, щоб зорганізуватися в солідну політичну силу в порівнянні з іншими партіями і групами, які дали про себе чути лише в другій половині минулого року, після падіння комуністичного режиму.

Для багатьох коментаторів несподіваним був провал Соціялістичної партії — колишніх комуністів. Ніхто, правда, не сумнівався, що вона поступиться перед Демократичним форумом і Ліґою вільних демократів, але більшість коментаторів сходилася на тому, що колишні комуністи зможуть набрати 12-15 відсотків голосів. Життя спростувало навіть ці досить песимістичні прогнози.

Слід підкреслити, що комуністи зазнали поразки вже у другій з недавніх комуністичних країн. У травні Комуністична партія зазнала нищівної поразки у перших в історії Східньої Німеччини вільних виборах. У Мадярщині повторилося те ж саме. Вважають, що подібне може статися і у всіх інших країнах, де довгі роки комуністи були при владі без всяких політичних конкурентів. Ця ланцюгова реакція провалу комунізму може докотитися і до Совєтського Союзу, бо кожного дня приходять вістки про поголовний вихід осіб з Комуністичної партії, зокрема республіканських. В Західній Україні, наприклад, після березневих виборів комуністи майже у всіх органах опинилися в меншості. І ця криза буде з часом поглиблюватися.

Роман С. Голіят

СОВЄТСЬКИЙ ЕКОНОМІСТ ХОЧЕ САМОСТІЙНОЇ РОСІЇ

У почитному економічному журналі „Форбс" з 19-го лютого ц.р. на титульній сторінці товстими буквами читаємо пропозицію совєтського економіста, що Росія повинна залишити Совєтський Союз. Владимір Квинт, визначний совєтський економіст, у надзаголовку своєї статті каже, що замість чекати на витрачування республікам на відокремлення, Росія сама повинна відлучитися від Совєтського Союзу. Так арґументує цей передовий совєтський економіст. А в головному заголовку „Росія як Папелюшка", він подає свій плян відокремлення Росії від СССР.

Автор ставить питання чи балтійські республіки дійсно відлучаться від Совєтського Союзу, чи ні? І тоді додає, що буде, коли Москва якщо так відповість мілітарною інтервенцією так, як це було в 1968 році в Чехо-Словаччині? На думку автора Росія повинна бути першою, яка відлучиться від інших республік і при тому дасть іншим республікам свободу вибору.

На протязі сторіч в офіційній уяві була „одностайна родина народів" СССР, дружнє коло народів у народних одягах, які маршують рука-в-руку до прогресу й згоди. З гласністю, ця фікція виявила більш реалістичний образ. Немає більше „руки-в-руку".

Нещодавно, — пише Владімір Квинт, — його приятелі з Естонії жартували, що їх республіка є найбільш незалежною — тому нічого від неї не залежить. Сьогодні ми привикли до сателітних фотографій атмосферичних мас, які швидко рухаються і сильно змінюють погоду земної кулі. Політичний і демократичний запал народів Совєтського Союзу змінює політичну атмосферу з такою ж самою силою і скорістю. Ясно, що народ кожної нації, повинен мати право на самовизначення.

Балтійські націоналісти, — продовжує автор, надіються, що вони мають добрий вигляд розбудувати індустрію, яка зв'язана з науковим проґресом — високою технікою за американською фразеологією — як також експортувати сільсько-господарські продукти. Ці надії можуть бути нереальними, — твердить Квинт. Порівнюючи кошторис Естонії з цінами в Австрії, автор стверджує, що ціна продукції молока в Естонії є 2.9 разів вища від ціни в Австрії, як також 2.8 вище є ціна м'яса. Це саме стосується і до інших продуктів. Коротко кажучи, продукт Естонії, не може продаватись на міжнародному ринку в цінах, які повернули б їх витрати виробництва. Інші республіки СССР купують продукт Естонії в цінах, деколи в 10 до 20 разів вищих від цін світового ринку. З другого боку — Естонія дістає оливу, ґаз і матеріяли високої якости зі Сибіру, в межах цін від 50 відс. вниз, до 15 відс. ціни міжнародного ринку. Це означає, що в системі реґіональної самостійности ця сама Естонія мусить платити вірну ціну за ресурси енергії. Старшою сестрою" у цій „одностайній сім'ї" є Росія, яка допомагає іншим республіках. Ці республіки, яким помагала Росія — вони в багатьох параметрах перегнали Росію. І Росія — з царівни — стала Попелюшкою.

Квинт продовжує, що сеціоністи схильні забути про жертви зроблені в їхню користь народами Росії і інших районів. Наприклад, в Свердловську (Урал) і Донецьку (Україна), удосконалення тяжкої промисловости є найстаршими в цілій країні, а це тому, що багато придатного капіталу післано до інших частин СССР. Одначе продуктивність у Свердловську й Донецьку є найбільша в країні, а життєвий рівень є майже найнижчий. Це не випадково, що в цих реґіонах були в 1989 році найбільші страйки.

Чи народові цієї чи іншої республіки це подобається — чи ні їхнє економічне призначення — спільне. Европейська спільнота переступає межі національних розбіжностей подібно, як у СССР. Це повинно бути нашим моделем, кращим від анахронічного мислення про етнічну самостійність. Автократичний розвиток сьогодні неможливий в умовах інтернаціоналізації модерного світу, — твердить Квинт.

Автор уважає, що тільки Російська Федеративна Республіка, Україна і Білорусія можуть самостійно розв'язати свої проблеми. Ці три республіки можуть стати життєздатною економічною одиницею. В Росії рубель може мати покриття в золоті, дорогоцінних брилянтах і мінеральних ресурсах. Коли б балтійські республіки створили власні гроші, то яке покриття вони можуть дати, головно, на підставі сьогоднішнього рівня поземy індустріяльного й економічного розвитку? — запитує Квинт.

Пропозиція Квинта — відокремитися росіянам від Совєтського Союзу. Замість об'єднання, республіки Совєтського Союзу повинні бути самостійними. Російська Федеративна Республіка, повинна перша провести це в життя і скасувати старий договір Союзу. Це дасть нагоду всім республікам ставитися уважно до всього „за і проти" й добровільно вирішити чи вони хочуть чи не хочуть нового Союзу. Чим скорше Верховна Рада країни скасує старий договір Союзу, тим більше можливостей, що СССР — залишиться Союзом. Скасування старого довогору, не буде загибеллю країни, а радше її відновленням. Для Росії, ця можливість, що вона зможе бути першою, відкриє перед нею таку користь, що вона зможе вступити в новий договорів, забезпечуючи свої інтереси. (Виглядає, що плян Квинта, обдуманий для вигод Росії. РСГ.).

Автор продовжує, що з розвалом Британської імперії і Австрійської монархії життєвий рівень в обох

(Закінчення на стор. 3)

Юрій Р. Рибак

КЕРУВАННЯ ДОМАШНІМ ГОСПОДАРСТВОМ

У загальному можна б сказати, що керування підприємством — це дія, яка встановлює означену реальну мету у стремлінні до її здійснення. У загальному таке керівництво вважають, що воно стосується тільки до корпорацій або організацій. Так, але люди недобачають того, що воно доторкається теж їх самих, бо їхня родина представляє собою домашнє господарство, успіх якого залежить від правильного ведення. І це саме правильне керування родинними справами, де все зосереджується довкола членів родини, це не зовсім легке завдання до поборення. І може тому відносно дуже мале число осіб виявило дійсні успіхи, взявши очевидно до уваги більйони осіб, що жили і більйони осіб, що живуть на нашій пляненті... У нашому українському побуті людей, що мали успіх у цій же ділянці, звичайно, означували словами: „Він добрий господар — вона добра господиня".

Коли ж ближче приглянутись самому питанні керування родинними справами, виявляється, що це найтяжче з усіх праць, що його людина бере на себе, поминаючи вже сам факт, що часто-густо приходиться відробляти „другу шихту", без ніякої фінансової винагороди на сутодобровільчій базі!

Коли порівняти, скажімо, керування родиною з управлінням підприємством, то тут яскраво завважується деякі різниці і так:

1. Членами організації родини є особи невідомої повної якости, бо їх приймаючи не перевірено так як це мається у бизнесі, де строго переводять особисту чи психологічну перевірку, як теж засягають опінію знайомих кандидатові осіб.

2. Члена родини не можна „звільнити з праці", а проблему, яку він створює приходиться переживати всім заки час загоїть рани. Теж фізичний розвій поодиноких членів родини створює з року в рік мінливу ситуацію, бо як кажуть, „Малі діти малі клопоти, а великі діти великі клопоти".

3. З точки зору самої фаховости родині часто бракує керманичів повністю підготованих до цієї праці, бо не одному бракує досвіду, щоб заспокоїти родину фінансовими середниками, запевнити безпеку чи активізуватись у ділянці освіти дітей... А коли вже прийде той час, що вони осягнули повну керманицьку кваліфікацію, то тоді їх вважають непридатними і відсувають у тінь без дозволу втручання, бо... їхні нащадки переймають ведення домашньої господарки у свої руки, а зачароване коло набуття досвіду починає крутитись наново...

На екрані порівняння появляються теж подібності між керуванням домашнім господарством та бизнесом. І так: обидва роди орієнтуються на людей. Обидва зустрічають перепони встановлення мірила свого поступу. У родині, наприклад, стандартом поведінки є особистий стандарт керманича, що не завжди із захопленням і послухом сприймають усі члени однодушно... Візьмімо хоча б таку ситуацію, коли вдома є тільки один телевізор, а кілька охочих дивиться на кілька різних програм у цьому самому часі... і що тоді?... Або, згадаймо, коли йдеться про музику, то одні не можуть дочекатися її початку, а інші чекають, щоб вона вже закінчилася!

Як у бизнесі, так і в родині, поруч різних інших ділянок, фінансування — це основне джерело, що забезпечує матеріяльне існування. Фінанси — так би мовити — це ж ґазоліна для автомашини, без якої вона не поїде!... Важливе є раціональне збалянсування заробітків та витрат при особливому визначенні пріоритетів усіх закупів. Тут центральне місце займає бюджет, що порівнює минуле зі сучасним і дає вказівки на майбутнє. Таке ж порівняння — начебто компас, що вказує на наше кожночасне положення. Чи ми є фінансово незалежні? Чи може сидимо у чужій кишені занурені по-вуха у боргах? Це ж не слід легковажити, бо живемо у країні, де високий життєвий стандарт побудований більшістю на чужих грошах, тому родинне заборгування цілого населення осягнуло астрономічну суму гроша. Може це не було б так алярмуюче, коли б на наших очах не валились стовпи фінансових інституцій, а держава як ґарантор безрадно розкладає руки в часі наглої потреби, бо тяжко знайти розв'язку без зміни фінансової політики... Але це справа держави. Нас цікавить радше родина, бож сорочка тілові ближча. Подумаймо лише, що може статись, коли американський бальончик родинного заборгування нагло трісне і викличе реакцію доміна, що захитає економікою країни?...

Не забуваймо, що домашні господарства — це джерела з яких випливають ріки народного добробуту! Тому не час нині на пусту амбіцію імпонувати стандартом життя, що переступає межі власної спроможности. Зате нині час на тверезу амбіцію сперту на здоровій політиці ведення домашнього господарства.

Кредит має своє обмеження і не завжди ґарантує краще життя. Правильно ведене домашнє господарство має змогу створити запасний фонт на всяку наглу потребу, коли немає жури, що станеться завтра і де можна знайти повне вдоволення у своєму життєвому стандарті.

З ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редаґує: Лев Яцкевич

Історія Панамського каналу

Метою подорожі Колюмба була спроба знайти новий, коротший морський шлях до Індії та Китаю, пливучи в напрямі на захід, крізь нечартеровані води Атлантійського океану. На жаль, цей шлях був замкнений в околиці Караїбського моря вузькою смугою материка, що носить сьогодні назву Центральної Америка та включає цілий ряд невеликих держав, між якими найбільш відомі: Сальвадор, Нікараґуа, Костаріко та Панама.

Першою білою людиною, яка пробилася крізь цей материк (1513 р.) та глянула на блакитні води Тихого океану був еспанський конкістадор Васко Нунез де Бальбоа. Його історична подорож крізь 60-милеву гущу тропічних джунґлів (в околиці Дарієн), ланцюг недосяжних гір, багнищ, кусливих комарів та затруєних стріл автохтонних індійців, була передсмаком сценарія майбутньої побудови каналу крізь Панамський перешийок, поміж Атлантійським і Тихим океанами. Бальбоа був також першою білою людиною, що не тільки пробилася до Тихого океану, але в уяві якого зродилася теж візія побудови Панамського каналу.

Ця візія стала дійсністю щойно 400 років пізніше, сповнена смерти десятків тисяч людей, двох скандальних судових процесів та витрати грошей, яких вартість насьогодні слід розцінювати на сотні мільйонів дол.

Побудовою такого каналу були теоретично зацікавлені три держави: Еспанія, Англія та ЗСА.

Еспанія, що сиділа вже доволі сильно в Південній Америці, була зайнята по вінця колонізацією новоздобутих територій та експлуатацією їх природних багатств, а головно шляхетних металів.

Англія, по невдалій колонізації в Пуерто Ескорес, здобула вигідний причілок в Нікараґуа та обмежила свою діяльність в Південній Америці до переловлювання еспанських каравел, навантажених золотом, при допомозі таких піратських козирів, як Дрейк та Морґан. А, якщо йдеться про побудову міжокеанського каналу, то на їх думку, його слід було б побудувати, не в Панамі, а в Нікараґуа, використовуючи для цієї мети ріку Сан Хуан та Нікараґське озеро.

Але кольоритна історія обидвох Америк та зацікавлення міжокеанічним каналом деяких европейських держав, унапрямили його побудову на зовсім інші рейки.

І так, ЗСА, що були довгий час англійською колонією, здобули в 1776 році незалежність. Приблизно, 50 років пізніше почали теж хитатися фундаменти еспанської колоніяльної системи, а на їх румовищах творилилися південноамериканські республіки. Однією з них стала Колюмбія (1824), що в своєму територіяльному складі вміщала теж Панаму, доля якій присудила стати об'єктом драматичної побудови міжокеанічного каналу.

Спричинником цієї драми став французький дипломат та будівельний підприємець Фердінанд де Лєссепс, окрилений славою нещодавної побудови Суеського каналу (1859-1869), що сполучив Мертве море з Середземним. У 1880 році він заснував у Франції акційну спілку „Compagnie Universelle du Canal Interoceanique", з закладовим

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Дарія Гординська-Каранович

Духовний концерт у Нюарку

У неділю, 1-го квітня, в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку відбувся релігійний концерт квартету ім. Лисенка з Києва. Програма почалася ададжіо і менуетом з „Квартету" Лисенка, який він скомпонував 1886 року, будучи ще студентом музичної консерваторії в Липську. В цьому творі Лисенко вперше перетворив народну мелодику в жанрі камерного інструментального ансамблю. Ададжіо перебуває в стилістичній сфері клясичної музики, яка уводить слухача в контемплятивний настрій, а менует уже більше притаманний народному музичному стилеві. Добір того твору був дуже вдалим, бо перша частина немов би уводила слухача до музики Гайдна, а друга, вже з натяками на радісні елементи народної музики, була наче передвісником Воскресіння.

„Сім останніх слів Спасителя на хресті" — це сім частин музичного твору Франца Йосифа Гайдна (1732-1809). Цей твір був створений 1785 року і того самого року виконаний у катедрі міста Кадіз в Еспанії. При цій нагоді перед кожною частиною священик читав слова Євангелії. В 1787 році Гайдн переробив твір на смичковий квартет, а в 1797 році він увів до твору ще й хор.

У церкві св. Івана Хрестителя перед кожною частиною о. Богдан Лукій читав відповідні слова з Євангелії, а слова Ісуса з тонким відчуттям квартет передавав музикою.

Під поглядом музичним цей квартет є полученням чотирьох висококваліфікованих солістів у ансамбль, що зумів і в творі Лисенка і в творі Гайдна тонко передати задуми композиторів, а під поглядом артистичним створити такий набожний настрій, що був глибоким релігійним переживанням.

Ми вдячні Анатолієві Баженові (скрипка), Олександрові Клочкові (скрипка), Юрієві Холодові (віоля) і Вікторові Гайдукові (віольончеля) за високомистецьке і одуховлене виконання, а о. пароховi Богданові Лукієві за зорганізування такого глибоко релігійного концерту, що був справді гідним найкращої концертової залі.

Перед самим виступом квартету о. парох прохав слухачів не реаґувати під час програми оплесками на саму гру, до чого повна церква слухачів і застосувалася. Тільки після закінчення виступів усі повстали зі своїх місць і бурею оплесків попрощали музик. У передвеликодній страсний час духовний концерт такої високої кляси був якраз на часі.

О.Т.

ТВОРЧІСТЬ ГРИГОРА МЕРІЯМА-ЛУЖНИЦЬКОГО

Ще попереднього року Осередок праці НТШ у Філядельфії заплянував наукову конференцію, присвячену творчості професора доктора філософії Григора Лужницького. Лише вища сила не дозволила Григорові Лужницькому бути учасником цього святкового відзначення його довгої і такої многогранної праці для української культури: він помер 3-го березня ц.р., не діждавшися теж і присвяченого йому „фестшрифту", що друкується. Григор Лужницький — це типовий український культурний діяч, який у своїй творчій роботі мусів бути і поетом і журналістом, і письменником і драматургом, і організатором культурного життя і виховником нових наукових кадрів, і професором з такими спеціяльностями як історик Церкви й історик українського театру й університетським викладачем, і тихим дослідником архівів і промовистим доповідачем на різних наукових конференціях. Діяльність Григора Лужницького зв'язана найтісніше з двома містами, (хоч і відбув студії у чеській Празі та почав свою університетську кар'єру викладача в австрійському Відні і Грацу), а саме з рідним Львовом і порідненою Філядельфією, де прожив найбільшу частину свого життя, від поселення в цьому місті в 1950 році.

Вдячна Філядельфія зорганізувала наукову конференцію для вшанування творчости передового репрезентанта української культури. Конференцію, що відбулася в суботу, 31-го березня 1990 року в викладовій залі Філії Українського Католицького Університету, відкрив голова Осередку праці НТШ проф. Мирослав Лабунька, який і проводив конференцію.

Першу доповідь про Григора Лужницького як історика Української Церкви виголосив доктор історичних наук о. Дональд Петро Попівчак. О. д-р Попівчак з вимовністю проповідника підкреслив значення основної книги з історії Української Церкви, що її виготовив Григор Лужницький під назвою „Українська Церква між Сходом і Заходом", наголошуючи саме оцю вийнятковість позиції нашої Церкви, яка мусіла і мусить бути поєднуючою ланкою між Сходом і Заходом. У цьому вийнятковому становищі і вийняткова місія нашої Церкви, а вслід за цим і її мученицька роля, бо і Захід і Схід виявляють неприязне ставлення до цієї поєднавчої ролі нашої Церкви, спричинюючи довговікову ворожнечу і переслідування, замість іти до повного об'єднання, що лежить в основі Христової релігії, заложене у словах „одно стадо один пастир".

Проф. д-р Наталія Пазуняк говорила про прозу Григора Лужницького. Лужницький вживав псевдонімів для своїх прозових творів, найчастіше — це був П. Полянич. Він спеціялізувався у шпигунсько-розвідчій тематиці, включаючи сюди і теми з діяльности українського підпілля. Д-р Пазуняк дала докладний перегляд прозової творчости автора, підкреслюючи його патріотичний напрям та й головно вміння вести цікаву розповідь, що для читаючого загалу найважливіша прикмета твору. Зразками цієї творчости були повісті „Стріл у ночі", чи теж „Генерал В".

Д-р Остап Тарнавський говорив про поетичну діяльність Лужницького, який і почав свою літературну творчість віршами. Ще молодим студентом, в 1924 році він видав книжку поезій під псевдонімом Меріям „Вечірні смутки", що була під великим впливом поезії Павла Тичини. Лужницький теж і написав статтю про трагедію поета Тичина „Трагедія однієї творчости", в якій насвітлив упадок поетичного таланту Павла Тичини від „Соняшних клярнетів" до частушок-співомовок на честь режиму. За цю статтю його прийняли на члена Наукового Товариства Шевченка у віці 23-ох років, як наймолодшого члена а в теперішній час найстаршого члена цієї наукової установи, яка переживає нове відродження і в рідному Львові. Дальша поетична творчість Меріяма-Лужницького була в деякій мірі під впливом польського поета — передового представника польської модерністичної поезії, львів'янина Леопольда Стаффа.

Та Лужницького притягав театр і потреба нового репертуару, головно для театру малих форм і він став автором музичних комедій, вистав-рев'ю, для яких писав віршовані лібретта, куплети, пісні. Журналістична і наукова праця не дозволила йому присвятити більше уваги цій потрібній повсякденній праці; автор перейшов на драматичну діяльність, а згодом віддався науковій праці.

Про драматичну творчість Григора Лужницького доповів проф. Леонід Рудницький. Він поділив драматичну продукцію Лужницького, що в доробку має кільканадесят п'єс, на три частини: релігійну драму, історичну драму і п'єси легкого жанру — комедії і сценічні картини. Найсильніша у Лужницького продукція релігійної драми, що почалась славною виставою драми „Посол до Бога", виставленої на великій сцені львівського Міського театру в 1934 році. До цього жанру належать такі драми, як „Голгота", „Ой, зійшла зоря" (про Почаїв), чи вже написана і виставлена у Філядельфії драма „Сестра воротарка". Великий успіх мали історичні драми Лужницького, ставлені різними театрами, головно в постановах двох визначних режисерів Миколи Бенцаля і Володимира Блавацького, як і заслуженого майстра театру Йосипа Стадника. Це „Ой, Морозе-Морозенку", „Дума про Нечая", „Лицарі ночі", чи теж виведена на сцені вже у Філядельфії драма „Гетьман Мазепа" та й інші.

Конференція покрила велику частину творчости Григора Лужницького, але не представила повністю його многогранної праці. Нічого не сказано про літературно-критичну працю Лужницького, який як критик виступав під псевдонімом Л. Нигрицький; не сказано про його працю для театру, а він історик театру і довголітній літературний керівник одного з найкращих в Галичині театрів — львівського театру, коли цей займав репрезентативну залю цього маєстатичного театру. Та й не сказано про журналістичну працю Лужницького, що була головним його зайняттям і у Львові, в пресовому концерні Івана Тиктора, й у Філядельфії, як редактора щоденника „Америка". Не сказано теж нічого про його викладацьку працю про професора університетів і в Ґрацу, й у Філядельфії, а під його проводом і за його науковою діяльністю виробились нові кадри літературних працівників і деякі студенти Григора Лужницького зайняли викладацькі позиції в університетах на новому поселенні. Та найважливіше, мало теж сказано про особовість Григора Лужницького, який вмів своїм тактом і виробленою інтеліґенцією утримувати сприятливі умови в науковому секторі українського життя та й у загальному громадянському житті нашої громади. Треба надіятись, що особа Григора Лужницького, та багата й така різнорідна його творча спадщина стане предметом наукового розсліду і притягне нові сили для її опрацювання, насвітлення та популяризації.

Совєтський...

(Закінчення зі стор. 2)

країнах покращав. Взаємні користі — а не тільки взаємна допомога — є ключем до сильного Союзу незалежних держав. З допомогою сил не є можливо розв'язати національні проблеми СССР. Але вагатися — майже небезпечно. Коли Москва буде довше надумуватися наслідки можуть бути крайньо неґативні. З точки економічного зору, це ситуація динамічного балянсу. Хто бажає більше в такій ситуації, може втратити все. Він закінчує свою статтю словами, що будучи в Антверпені він бачив статую, на якій був напис — два слова „Свобода працює". Вони працює для народів Росії, як також і для балтійських республік.

У цьому самому журналі Спирос Манолятос у статті „Балтійський сепаратизм: з іншого погляду", відповідає Квинтові на його твердження.

Уже на початку статті Манолятос каже, що коли Литву, Латвію й Естонію відлучать, чи відкинуть зі Совєтського Союзу, то вони можуть самі встоятися, доказом чого є їх стара історія, яка починається від 1500 року до Христа.

Далі читаємо, що коло 1939 року життєвий рівень Естонії і Латвії, був на рівні з Фінляндією; Литва, була дещо позаду. Коли б не тоталітарний розбій — пакт Гітлера зі Сталіном, балтійські держави були б сьогодні на рівні зі скандинавськими державами. Чи 50 років комуністичного режиму знищив продуктивну силу балтійських народів і їхню спроможність зберегти себе незалежною одиницею? І тут знаходимо таку відповідь, що Латвія — це найбільш індустріяльна республіка Совєтського Союзу й є головним доставцем залізничних вагонів і електронних виробів. Естонія має величезні копальні нафти зі сланців („Шел-ойл"), а її найбільшим експортом до цілого СССР є енерґія. Литва має великі нуклеарні електростанції. На відміну від СССР - ці три держави аґрикультурно — самовистарчальні.

Балтійські держави положені близько високого вершка Скандинавії й вони легко можуть привабити мануфактурних інвеститорів у пошуках за значно дешевшим кваліфікованим робітником. Це правда, що ці держави будуть змушені платити більшу ціну за імпортовану оливу, але без субсидовання оливи, яка приходить зі Совєтського Союзу. Вони зможуть зачати торгувати аґрикультурними продуктами зі Середнім Сходом, у заміну за оливу.

Може найважливіше тут це, що націоналістичні балтійські народи, пригадують собі, які то добрі були часи, на протязі їхньої короткої незалежности між двома світовими війнами.

Йонкерс відзначив 40-ву річницю смерти ген.-хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки

В неділю, 18-го березня, заходами Відділу Українського Конгресового Комітету повіту Рочестер відзначено 40-ву річницю геройської смерти ген.-хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринки, Головного Командира УПА, Голови Проводу ОУН на українських землях, Голови Генерального Секретаріяту УГВР.

Рано о год. 10-ій в українській католицькій церкві св. Михаїла отець-адміністратор Едісон Бойко відслужив Службу Божу, дияконував о. диякон Ігор Мідзяк, а співав хор церкви під дириґентурою доктора Олега Сохана. Після Служби Божої відправлено Панахиду за спокій душі сл. п. генерала-хорунжого.

Участь із своїми прапорами взяли: вояки Відділу УПА, члени осередку Спілки Української Молоді ім. 30-го червня 1941 року, 11-го Відділу ООЧСУ та 2-го Відділу Організації Оборони Лемківщини.

Проповідь, присвячену генералові, виголосив о. Бойко, уродженець Бразилії, який України не бачив, а живе усіма проблемами України та ними цікавиться.

О год. 4-ій по полудні відбулася святочна академія в залі дому Спілки Української Молоді.

Голова місцевого осередку СУМ д-р Орест Козіцький доклав усіх старань, щоб члени осередку, зокрема дружинники та юнацтво, взяло активну участь як в церкві так і в академії. На жаль, ми не можемо цього сказати про старше громадянство, яке в більшості воліло сидіти в хаті, а не прийти вшанувати память того, який боровся та віддав життя своє, щоб Україна була вільною.

Академію розпочато американським і українським гимнами, а опісля апелем, в якому брали участь вояки УПА, члени осередку СУМ-А, хорунжі 11-го Відділу ООЧСУ та 2-го Відділу Організації Оборони Лемківщини із своїми прапорами. Апелем проводив старшина УПА Микола Сидор-Петя, а повідомлення про смерть генерала читав адвокат Роман Козіцький — дружинник СУМ-А.

Офіційно акдемію відкрив голова Відділу УККА Мирослав Климко.

Святочну промову виголосив мгр Володимир Микула, який вказав на велич генерала і на його героїчні вчинки в часі визвольної боротьби українського народу.

Монтаж „Пісня" про ген.-хор. Романа Шухевича — Тараса Чупринку виконали дружинники осередку СУМ-А. Їхня поява на сцені в багатьох викликала сльози на очах, бо це виконували ті, які народилися в ЗСА, тут виростали і тут закінчили вищі студії та здобули професії, одначе Україна для них є близькою, а ті, які боролися за Україну для них є героями. Тому з признанням треба подивляти тих батьків, які привозять на сходини до СУМ-у своїх дітей і самі є активними в осередку.

„Повстанці" — монтаж М. Боєслава, Н. Гетманця, О. Бабія, Я. Курдидика виконала також вихованка осередку СУМ-А в Йонкерсі, а тепер директорка Школи Українознавства при Парафії св. Михаїла в Йонкерсі, знана із своїх виступів Оля Шкафаровська-Рудик.

На цьому піснею „Боже Великий, творче всесильний" закінчено першу частину академії.

Сцену вміло удекорував Ярослав Кіцюк.

В другій частині присутні мали можливість побачити відеострічку, яку накрутили у Львові з нагоди приїзду туди після 40-річного поневіряннях в тюрмах і на засланні Юрія Шухевича, сина генерала.

Л.Л.

Історія...

(Закінчення зі стор. 2)

капіталом 400 мільйонів франків, з прицілом, побудови Панамського каналу.

Концесію на його побудову, видану урядом республіки Колюмбії, де Лєссепс відкупив від Люсієна Вайза та Еттієна Турра в ціні 20 мільйонів франків. Згідно з цією концесією, канал мав бути побудований здовж існуючої уже в Панамі залізничої лінії, поміж містами Кольон та Панама.

І тоді змісця почалися проблеми, а одною з них було технічне невігластво та впертість де Лєссепса, який всупереч здоровому глуздові та опінії усіх інженерів, які радили йому будувати канал на системі шлюз, він із впертістю дон Кіхота вирішив будувати його на рівні океанів.

У висліді, після восьми років надлюдських зусиль, смерти 25,000 робітників на тропічну гарячку, та витраті поверх півбільйона долярів, побудова каналу покінчилася катастрофічною невдачею, повним банкрутством акційної спілки та втратою сотень мільйонів франків, здебільша дрібних заощаджень патріотичних французьких уділовців. Коли здавалося б зуб часу притрусив уже панамську аферу порохом забуття, американський Конгрес „прийшов до голови по розум" і раптово 19-го червня 1902 року схвалив закон про побудову Панамського каналу та відкуплення від збанкрутованої Спілки де Лєссепса всього залишеного інвентаря за одноразову винагороду, у висоті 40 мільйонів дол. Неочікувана перешкода виринула з боку Колюмбії, яка задовго отягалася з ратифікацією договору на побудову цього каналу. Але ця перешкода стала недійсною, у висліді раптової революції в Панамі (не без співдії зацікавленої сторони), що проголосила незалежність та створила правління, яке, не тільки дало своє погодження ЗСА на будову Панамського каналу, але й на довічне користування ним, з обов'язком технічного зберігання його споруд та охорони його 10-милевого пояса, 41 миль завдовжки.

В основі, Панамський канал розташований поміж двома природними озерами: Ґатум та Кюлебра Кат, з низкою степів, двома шлюзами та шістьома вантажними підоймами, заінстальованими на обидвох кінцях каналу для підносу корабля з одного ступеня на другий за браком довір'ягідної оферти на побудову каналу від приватних підприємців, тогочасний президент ЗСА, Теодор Рузвелт доручив його побудову Армійському корпусові інженерів, а керівництво над нею, полковникові Г. В. Ґетальсові, який побудував його за нецілих сім років, на основі плянів французького інж. Ґодіна де Лєпіне (які, до речі, 28 років тому відкинув Фердинанд де Лєссепс).

Панамський канал був офіційно відкритий в 1914 році, напередодні Першої світової війни, а кошт його побудови дорівнювався 365 мільйонам долярів. Історія дальшої долі цього каналу вимагає окремої статті.

КОНСЕРВАТИВНА ПАРТІЯ в Мадярщині Демократичний форум вийшла незаперечним переможцем у перших свобідних виборах у цій країні за останні чотири декади здобувши більше, як половину місць в386-членному парляменті. Провідник партії Йозеф Анталль заявив, що „базуючись на дотеперішніх вислідах ми вийшли переможцями". Ця партія заступає думки, які в багатьох країнах проповідують християнсько-демократичні партії.

Глибоке співчуття Родині, Друзям та цілому мистецькому світові, що втратив одного з найбільших діячів — творців української культури

св. п. д-ра

Григорія Лужницького

У глибокому смутку

ВОЛОДИМИР КЛЕХ

•

Замість квітів на свіжу могилу складаю 50 дол. на ФОНД НТШ.

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 2-го січня 1990 р., на 86-му році життя відійшов у Вічність в Чикаго, Ілл.

наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІД І ПРАДІД

бл. п.

Олекса Наконечний

Народжений в селі Тадані Кам'янко-Бузького повіту.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 20-го січня 1990 р., з катедри св. о. Миколая на парафіяльний цвинтар.

Залишені в смутку:

дружина — АННА
син — ЮРІЙ з родиною
син — РОМАН з родиною
дочка — ЛЕСЯ з родиною
та ближча і дальша Родина в Україні

Українське Патріярхальне Товариство — Відділ в Ню Йорку

ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО

Традиційне Патріярхальне Свячене

відбудеться в неділю, 6-го травня 1990 р., о год. 2-ій по пол. в залі Українського Народного Дому, при 140 2-га Авеню, в Ню Йорку

МИСТЕЦЬКА ПРОГРАМА

До участи запрошуємо наше членство і українське громадянство

УПРАВА

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

запрошує своїх Членів і Прихильників на

КОНЦЕРТ

Гості з України, — відомої бандуристки-віртуоза

Олі Герасименко-Олійник

лавреатки музичних конкурсів в Києві, Львові та Івано-Франківську, абсольвентки Київської і Львівської консерваторій.

Партію фортепіяну виконує проф. ЮРІЙ ОЛІЙНИК

В ПРОГРАМІ:

Українські народні пісні, твори для бандури українських композиторів, переклади світових композиторів-клясиків, американський концерт для бандури з оркестрою композиції Юлія Олійника та новознайдений концерт Дмитра Бортнянського.

Концерт відбудеться в п'ятницю, 20-го квітня 1990 р., о год. 7-ій веч.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 24-го березня 1990 р. в Денвері, Коло., несподівано, відійшов у Вічність на 74-му році життя

наш Найдорожчий і ніколи Незабутній

БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

ЯРОСЛАВ СТЕЦЮК

народжений у селі Скала Подільська, пов. Тернопіль, дня 11-го листопада 1915 року.

ПАРАСТАС за упокій Душі відправлено 1-го квітня у похоронному заведенні Олінґера. ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 2-го квітня 1990 р. в українській католицькій церкві та на місцевому католицькому цвинтарі української секції в Денвері, Коло.

Залишені у глибокому смутку:

донька — ХРИСТИНА
донька — ОКСАНА ДЖАФАРІ з чоловіком МЕДІ
внучка — ТЕТЯНА
ближча і дальша Родина в Америці й Україні

З глибоким жалем повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що дня 31-го березня 1990 р. по довгій і важкій недузі відійшла у Вічність на 89-му році життя

наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ВАРВАРА ОСАДЦІВ

народжена дня 15-го грудня 1900 р. в селі Звенигород повіт Бучач.

ПАНАХИДА була відправлена в неділю, 1-го квітня 1990 року в похоронному заведенні Duchynski-Cherko в Йонкерс, Ню Йорк.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 2-го квітня 1990 р. з церкви св. Михаїла, а відтак Тлінні Останки перевезено на цвинтар Mount Hope, Hstgs-on-Hudson, N.Y.

В глибокому смутку:

доньки — АННА ІВАНІВ з мужем МИКОЛОЮ
внук — д-р ІГОР ІВАНІВ з дружиною ІРИНОЮ, донечкою ХРИСТИНКОЮ
внучка — ХРИСТИНА БАЛКО з мужем БОГДАНОМ, донечкою ЛЯРИСОЮ
невістка — МАРІЯ ОСАДЦІВ з дітьми: ВАСИЛЕМ, КАТРУСЕЮ І ВАРВАРОЮ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

висловлює щиру подяку всім жертводавцям, які відгукнулися на наш різдвяний заклик, які склали пожертви на нев'янучий вінок в пам'ять своїх близьких та друзів, які сплатили членські вкладки і тим допомогли видати нові книжки, провадити дальшу працю в бібліотеці та архіві та утримувати будинок.

(В нижче наведений список включені пожертви вплачені від 1-го червня 1989 року до 1-го квітня 1990 року)

5.000 дол. — По заповіту отця Федота Шпаченка
1.500 дол. — Стипендійний Фонд ім. проф. Антона Синявського, заснований в пам'ять батька Ніною Синявською
1.000 дол. — По заповіту Романа Вергуна
1.000 дол. — По заповіту Любови Марґоліної-Гансен
900 дол. — Василь Ростун
640 дол. — Леонід Лиман
По 500 дол. — Олена Процюк; Софія та Олександер Скоп
По 400 дол. — Варвара Бакало; Микола Шаблій
По 300 дол. — Ада Кулик; Вікторія Новотна
260 дол. — Марія Безпечна
По 250 дол. — Неоніла Кордиш-Головко, Олександра Олійник
По 200 дол. — Олександра Гаєвська, Яків Гурський; Іван Карк; Мар'ян Коць; Олександер Одарченко, СУМ-івська Кредитівка (Йонкерс), Т-во Святої Софії (Фундація Ценка)
175 дол. — Тодось Костюк
160 дол. — Богдан Чайківський
По 150 дол. — Наталія Зітцельберґер; Валентина Лімонченко; Марія Савдик
125 дол. — Оксана Соловей
По 120 дол. — Йосип Данко, Ігор Каменецький, Мирослав Прокоп
По 100 дол. — Михайло Бережинський; Лев Биковський; Святослав Боженко; Богдан Бородайко; Юрій Буряківець, Олена та Алекс Воскобійники; Марія Галун-Блох; о. Симон Гаюк (з них 50 дол. на честь проф. О. Оглоблина); Дарія та Володимир Гойдиш; Марія та Дмитро Горбай, Ірена та Павло Джуль; Уляна Дячук; Майра і Теодор Залуцькі; Ольга Кекіш; Володимир Клос; Марія і Ґіві Кобі, Михайло Корчинський; Ігор Коцур; Володимир Лисий, Всеволод Майданський; Василь Неліпа; Ірена та Степан Ничай, Анатоль Новицький; Олександер Новосад, Роман Номич; Ярослав Панчук; Володимир Петришин; Ярослав Рожанковський; „Самопоміч" (Ню Йорк); „Самопоміч" (Пітсбурґ); Олег Слюзар; А. Сочинська; Тамара і Степан Тимків; Константин Федсон, Лені та Ігор Яременко
95 дол. — Мирослав Лабунька
85 дол. — Мар'яна Задоянна
По 80 дол. — Олександер Вороняк, Михайло Воскобійник, Тарас Гунчак; Альберт Кіпа, Євген Лащик; Алекс Ліст, Галина і Михайло Паламар; Ярослав Пеленський; Софія Слюзар; Роман Шпорлюк; Степан Ярмусь
По 75 дол. — Микола Кушніренко; Ніна Синявська
По 70 дол. — Іван Заяць; Святослав Трофименко; Зоя Юр'єва
По 65 дол. — Василь Гришко; Микола Палій; Лариса та Василь Приходько
По 60 дол. — О. Ґардецький; Степан Костик; Василь Рудко
По 50 дол. — Надя Амінов; Віктор Андре; Андрій Андреюк, Ольга та Василь Балабан; Петро Балей; Роман Балтарович; Ярослав Біґун; Ярослав Білінський, Юрій Блохин, Марта Богачевська-Хомяк, Ігор Вітковицький; Катерина та Володимир та Катерина Воловодюк; Олег Волянський; Григорій Гагарин; Орися та Богдан Гермак; Олександер Головко; Рената Голод-Третяк; Анна Гувер; Данило Дмитренко; Юрій Демидович; Інна Дзерович; Адріян Долінський; Ганна Жирук; Наталія Закидальська; Володимир Когутяк; Дмитро Корнієнко, Іван Коропецький; Галина Костюк; Володимир Котенко; Марія та Петро Крамаренко; Марія Кротюк; Анатоль Лисий, Мако-Васало; Олекса Мальченко; Джері Мигайчук; Роман Осінчук; Іван Панчак; Слава Пилишенко; Леонід Підстригач; А. Романюк; „Самопоміч" (Балтимор); „Самопоміч" (Гартфорд); Дора і Володимир Соколовські, Зіна Таран; Марія Фішер-Слиш; Степан Хемич; Ярослав Чипак; Володимир Шепель; Олена та Володимир Ширикевич; Надя та Мирослав Шміґель; Данило Яценко, Лідія Яців
По 45 дол. — Громадський Комітет в Лорейн, Огайо; Олег Кравченко; Валеріян Ревуцький
По 40 дол. Оксана Ашер-Драй-Хмара; Володимир Бакум, Омелян Бей; Христина Бетін; Лариса Біланюк; Петро Біланюк; Михайло Борецький; Роман Воронка, Патриція Герліґі; Святослав Гординський; Петро Грицак; Ася Гумецька, Олександер Домбровський; Олег Кудрик, Богдан Марків; Лев Мельник; Олександер Мотиль, Христина Пеленська; Юрій Перфецький, Леонід Рудницький; Зеня Сохор; Марта Тарнавська, Іван-Павло Химка
По 35 дол. — Осія Іванюк; Михайло Біда, Алла і Ярослав Лешко
По 30 дол. — Тетяна та Омелян Антоновичі; Богдан Бойчук, Надія та Віктор Вініч; о. Олександер Лімонченко; Іван Макаревич, о. Ігнат Пономарчук; Марія Савицька
По 25 дол. — Люба Артимишин, Олена Бистрицька; Ольга Бобровська, Богдан Богуш, Роман Борковський; Олександра Бражник; Володимир Буцяк, Марія Вожаківська, Оксана та Олександер Вороніни, Леонід Гайдамака, Микола Галів; Ярослав Ґелета; Я. Головач, Марина та Мирослав Горбань; Ольга та Петро Гурські; Іван Даниленко; Марія Даниш; Микола Дейчаківський, Марина та Юрій Зеленські; Роман Ільницький; Олександер Канюка; Катерина Кедровська; Наталія та Богдан Ковалі; Роман Коваль, І. Козачок, Ксеня та Тарас Козбур; Комілевська-Діма; Дарія та Дмитро Кострубяк; Ірена та Левко Кушнір; Раїса та Андрій Кушнір; Олекса Лісничий; Єфросинія Літвінов, Михайло Лотоцький; Наталія Лук'янових, Оля Маланчук; Оксана та Василь Марчуки; Н. Мойле, Марія та Орест Небеш; Митрофан Нешта; Марія Овчаренко, Гелен і Олег Павловські; Ярослав Пастушенко; Ганна Пашковська; Любомира Пежанська; Валентина Преско, Микола Припхан, Петро Саварин; Іван Самійленко; Савт Бавнд Брук-Монумент; о. Артемій та Олександра Селепини; В. Семенина, Віра Скоп, Орест Спупчинський, Микола Сороколіт; Микола Терпак; Сидір Тимяк, Данило Томащук; Тетяна Торпе; Люба та Роман Туркевич; Ростик Хомяк, Богдан і Богданна Худьо, Юрій Чапленко, Софія Чопівська, Богдан Шепелявий, Олександра Школьник, Микола Шпетко, Оксана Щур, Дарія та Мирон Яросевич, Михайло Яцух
По 20 дол. — Галина Бодарева, Валентина Божок, Андрій Бук; Феодосія Брикович, Катерина та Володимир Вальчук, Ольга Варела, Ігор Витвицький, Наталія та Любомир Гевко; Олександер Діберт, Марія Душник, А. Жарський; Сергій Захарчук, Олена та Олександер Зозуля, Володимир Карпович; Василь Качуровський, Ірена та Модест Клівак; Марія Клячко, Ігор Кмета, Марія та Алекс Коновал; Володимир Корінь, Адріян Крупський, Валентина та Юрій Кузьмич; Василь Кулик, Степан Куропась, Микола Лаврін, Філарет Лук'янович, Галина Максимюк, Петро Марченко; Іван Мима, Тамара та Богдан Мриць, Остап Олесницький, Олег Ратич, Йосип Роніш, Оксана Росс, Марта Рудик, Віра та Богдан Томків; Марта та Станіслав Тусек; о. Алекс Фен, Олександер Хомяк, Ігор Шевченко, Валентина Якимчук, Марта Ярош
По 15 дол. — Урсула та Остап Балабан, Олена Бобиляк, Людмила та Іван Бойко; Богдан Бродин, Рома Гайда, Михайло Гайда, Василь Гусаковський, Ґрент Давсон, Володимир та Віра Кліш; Микола Криворук; Юрій Логин, Ніна Михалевич, Софія Нездь, А. Наклович, Ірина Палашевська, Василь Палідвор; Роман Поритко, Олександер Пришляк, Ірена та Олександер Процик, Марія і Микола Ромаш; Йосип Рудницький, о. Іван Ткачук, Олексій Шевченко; Василь Ящун
По 10 дол. — Богдан Артимишин, Володимир Барагура, Микола Барицький; Юліян Бачинський, Ярослав та Ярослава Букачевські, Марія Варварів, Василь Витвицький, Федір Гайовий, Микола Гнатів; Катерина Гуцул; Ольга та Іван Денисенко, Іван Дзівак; Василь Іванців, Людмила Кей; Олекса Кейс; Іванна та Ярослав Клим; Ірина Кобзяр, Микола Корінець; Святослав Коцибала, Ірена Крамарчук; Віра Левицька, Ігор Лесик, Орест Лоґінський, Софія Лотоцька; Валентин Лоян, Христина Лукомська, Константин Луценко, Анна Маєвська, Марія та Мирон Масюк, Мирослав Мичковський; Й. Музичка, Михайло Палій; Степан Паньків, Ольга Петренко; Петро Поліщук, Микола Приходько, Степан Процик, Борис Раковський, Олекса Розмай, „Самопоміч" (Міннеаполіс), Василь Сердюк, Алекс Скробко, Алекс Сокопишин, Іван Степанчук; Ілько Цибрівський; Марія Черешня, Алла Чорна, Микола Чорний
По 5 дол. — о. Дам'ян, Ольга Дядинь[illegible] Микола Курчак, Богдан Миколаєвич, [illegible] Роман Пачовський, Алла Цімчинська

На нев'янучий вінок пожертви склали:

В світлу пам'ять Галини Автономівни **Коваленко-Плужник** пожертви від друзів: Ольги та Юрія Бобровських — 100 дол., Валентини та Катерини Наливайко — 100 дол., Оксани Клюфас — 50 дол., Надії та Ярослава Пастушенка — 50 дол., Оксани Радиш — 50 дол., Валі Якимчук — 50 дол., о. Артемія та Олександри Селепин — 30 дол., Ольги Маланчук — 25 дол., Марії та Петра Одарченків — 25 дол., Лідії та Вадима Андрієвських — 20 дол., Олени та Івана Коровицьких — 20 дол., Люби Денисенко — 20 дол., Х — 20 дол., Діми Комілевської — 15 дол., Варвари Бакало — 10 дол., Олександри Бражник — 10 дол., Люби Шевченко — 10 дол., Алли Давиденко

Разом 615 дол.

В світлу пам'ять **Вадима Андрієвського** — пожертви від друзів: Роми Оленської — 40 дол., Марії Косенко — 30 дол., Жанет та Івана Куравських — 25 дол., Валентини Преско — 25 дол., Оксани Радиш — 25 дол., о. Артемія та Олександри Селепин — 25 дол., Марини та Юрія Зеленських — 20 дол., П. Микитина — 10 дол., Зінаїди та Миколи Миськових — 10 дол., Н.Н. — 10 дол., Ганни Пашковської — 10 дол., В. Шайдевич — 10 дол., Люби Шевченко — 10 дол., Г. Скупідж — 10 дол., І. Невмержинського — 10 дол., Зіновія Туркала — 10 дол., В. Несенюка — 5 дол.

Разом 285 дол.

В світлу пам'ять **Омеляна Кушніра** — пожертви від друзів: О. Питляр — 100 дол., В. Іваницької — 50 дол., Людмили Почтар — 25 дол., М. та І. Бойків — 20 дол.

Разом 195 дол.

В світлу пам'ять сестри Лесі Українки **Ольги Петрівни Косач-Кривенюк** та її сина **Василя Кривенюка** від Григорія Косача 230 дол.

В світлу пам'ять **Аркадія Яременко** від дружини Оксани Яременко — 200 дол.

В світлу пам'ять **Іллі Витановича** від дружини Дарії Гриневич-Витанович — 100 дол.

В світлу пам'ять **Макара Каплистого** від дружини Марії Каплистої 100 дол.

В світлу пам'ять батьків **Ярослави** та **Омеляна Кушнір** від дочки Слави Кушнір — 100 дол.

В світлу пам'ять **Миколи Домкова** від дружини Галини Домків та друзів Микитиних — 50 дол.

В світлу пам'ять **Олександра Тимошенка** від дружини Ірини Тимошенко — 50 дол.

В світлу пам'ять **Гаврила Гордієнка** від дружини Неоніли Гордієнко — 30 дол.

В світлу пам'ять **Івана Бутка** від Галини Домків — 25 дол.

В світлу пам'ять **Михайла Гнойового** від Ніни та Олекси Булавицьких — 25 дол.

В світлу пам'ять **Петра Холодного** мол[illegible] від Марії та Петра Одарченків 25 дол.

В світлу пам'ять **Андрія Худяка** [illegible] Марії Худяк — 25 дол.

ОСІДЛАТИ ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ ЧАС...

Було колись за часів С. Руданського і Г. Шевченка найбільш поширеним засобом спілкування словом і думкою був папір — газетний, книжковий. Згодом у час О. Олеся і Остапа Вишні ота „балакуча коробка" — радіо стане у пригоді. І таки недавно — з початком другої половини нашого століття — інша коробка, не тільки балакуча, але й показуюча, телебачення, набирає неймовірного значення. Початково несміла — чорнобіла, згодом кольорова виявиться диктатором наших днів. Сьогодні ми більше вдивляємося в неї, як наші діди у святі образи. Протягом коротких телевізійних хвилин кандидат у президентських виборах ЗСА може успішно довершити мрію. Скільки не міркувати про лихо і благодать телебачення, одначе слід заявити одне, що у наш час є воно найбільш переконливим і поширеним шляхом культури і мови даного народу.

Як це телебачення сьогодні служить мові і культурі другого за величиною слов'янського народу — українського? Не так давно із „Літературної газети" можна було довідатися, що в УССР лише одна із трьох республіканських програм велася українською мовою. Може в році визнання української мови офіційною — Господь Бог і народ з Рухом зможуть зукраїнізувати і ті дві останні.

А як там в українських поселеннях широкого і вільного світу. Де-не-де по середині, як за Руданського так і нині. Окремі центри зуміли позбутися вчорашнього, хуторянського світоспоглядання і відважно вирубали оце віконце на світ українських справ. Із заздрістю і признанням споглядаю понад 2000 кілометрів на схід від Вінніпеґу — до Торонто, де непосидна спільнота доробилася професійної телевізійної програми. Торонто згодом вславиться новим відважним почином — зладнанням фільму „Жнива розпачу". Хтось йойкне — що коштовне діло, але мусить признати, що цей фільм давно відплатився, усвідомлюючи мільйони людей. С. Новицький і Ю. Луговий зладнали таке, що і найкращі письменники позаздрили б.

Одначе, щоб задалеко не мандрувати — треба до Вінніпеґу завертати. Це місто надалі виглядає на столицю українців Канади. У ньому знаходяться: Централя КУК, Митрополії обох церков, чимало організацій, коло 25 церков, виходить 5 часописів, є шість пам'ятників, кільканадцять хорів і ансамблів, коло десяти шкіл з українською і двомовною програмами, бібліотеки, Осередок, бари, бінго, тощо... Містові довший час колись „батькував" посадник українець Степан Дзюба, вподобило собі синьожовті кольори до свого прапору, нині нараховує понад 600,000 мешканців, з того 13 відсотків, тобто щовосьмий — українського роду. Скільки із 80-тисячної громадськости міста не цурається рідної мови — Довідник Канади з 1986 подає що кільканадцять тисяч. Очевидно, що англомовне місто не відстає від світу — почерез „кейбл" і оті тарілки „диш" має доступ до десяток телевізійних програм. І тут личить приглянутися тій наймолодшій музі — на українській услузі у Вінніпезі. Дуже принагідно і нас видно з нагоди Різдва, Великодня чи іншого свята (1000-ліття) на професійних телестанціях. Спасибі і за це. Більш надійно, бо постійно, уже друге десятиліття продовжує телевізійну програму о. Семен Їжик (півгодини тижнево) за пляном церковно-громадським. Безперечно, у 2090 році о. Їжика згадають як піонера наших днів тої нечуваної за часів Пилипова і Єлиняка штуки.. Про неї отець-продюсер, коли схоче, сам краще розкаже, бо він є головним редактором „Поступу".

Від лютого 1987 року прибула друга програма — „Українська телерама". Про неї, як і про першу, згадують щотижня оба вінніпезькі англомовні щоденники. Вона вже зуміла ввійти у традицію міста. Буває, і новоприбулі дивуються. Недавно один з України заявив, що чув про неї, здається через радіовисильню „Радіо Канада". Неодному глядачеві може здаватись, що приготовлення програми — це розважальне діло. По суті ті півгодини програми більш „нищівні", як цілий день працівника на державному пості, скажімо, якогось екзекутивного директора. Може глядач через установи з нагоди 100-ліття поселення українців в Канаді здогадається, що це нагода не тільки піонерів прославляти, але і самому щось піонерського доконати — і постане у Вінніпезі професійне телебачення. Хто зна, усе можливе у наш час неймовірних змін і віднови... А покищо, сміх признатись, — „Українська телерама" четвертий рік обходиться без власної відеокамери, а без неї, як сказав один з глядачів, вона наче Перебендя без кобзи. Як досі кількасот глядачів при нагоді, чи посередньо, телефонічно, чи листом на адресу: Ukrainian Telerama, P.O. Box 715, Winnipeg, Man. R3C 2K3, були ласкаві висловити свої зауваги. Серед них і оба Митрополити наших Церков. Дехто висказав переконання, що телерама — це дарунок урядів чи установ. Тут при нагоді треба виразно заявити, що федеральний уряд — це не св. Миколай, а провінційний — добра тітка, щоби підсобити. З українських установ лише читальня „Просвіта" виявилась доброю кумою і одноразово пожертвувала 200 дол., за що продюсер міг декілька відеозаписів (більш цінних і архівальних на довшу справу) викупити.

Скільки із 400,000 глядачів „кейбл" гляне на неї? Некомерційна станція (комюніти) не веде підрахунків. Відомо, що і неукраїномовні слідкують за нею. Хтось сказав „тепер напевно маєте постійних 5,000 глядачів"! А навіть як тисяча щосереди виглядає її, то є для кого приготовляти. Така сила народу не часто збирається у Вінніпезі з нагоди концерту чи громадської події.

Програма останнім часом по змозі дотримується пляну — зустріч із цікавим гостем, новини, міські події із піснею, танцем. Не рахуючи додаткових кільканадцять годин „Українська телерама" протягом перших трьох літ приготовила 110 постійних вечорів (55 годин відеозапису), і в ній взяло участь коло 250 гостей від заслуженого Д. Шумука починаючи. Своєю присутністю возвеличили програму: Л. Ґой, Н. Гусар, І. Карасевич, Г. Столяр, д-р С. Радчук, Р. Мороз, О. Бердник, Т. Малюжинський, проф. М. Шкандрій, Я. Щур, проф. Я. Розумний, М. Міненко, І. Драч, Г. Лазаренко, Т. Романюк, З. Франко, О. Івасюк, проф. О. Баран, Д. Білаш, Д. Фаркавець, Дж. Британ та багато інших і коло двісті майбутніх професорів, політиків, письменників та інших професіоналістів — в 1987-1990 рр студентів рідношкільних і двомовних програм. У програмі взяла участь Його Гетьманська Милість Іван Мазепа (якого прекрасну картину Манітобський музей людини і природи випозичив до студіо), а також Максим Рильський (тут при нагоді спізнена, але щира подяка кінематографічній секції Т-ва „Україна", що підсобила тим фільмом). Другий „Над берегами вічної ріки" досі неможливим було використати, тому що у місті важко знайти цей вже архівальний 35 мм апарат.

Програма приготовила додаткові годинні документи про школу Ралф Бравн, Осередок, лірника Василя Говіку (цей останній телестанція вислала на фестиваль до Едмонтону). Додатково записала вона розмову із пам'ятником Т. Шевченка; завдяки Билові Вяскому і Григорієві Лазаренкові, які відвідали Україну із відеокамерою — вінніпежани протягом кількох вечорів могли побувати в українському селі, у Києві, Почаєві, Чернівцях, Львові. Чимало глядачів призналося, що деякі із програм переписують для свого домашнього вжитку.

Чи буде перебільшенням, коли дотеперішніх 55 годин програми з участю коло 250 осіб, із кількома тисячами глядачів порівняємо до маштабу одного середнього фестивалю — нехай глядач, а тут ще читач, сам рішає. При нагоді хочу подякувати Ярославу Василюкові і Юліянові Назаревичеві за їх постійну і також добровільну участь. Як довго на добровільній енергії телерама витриває — напевно до 1991 року. Бо задовго даром, як кажуть в народі, і дяк тропаря не любить тягнути. Можливо місцевий КУК, Осередок, чи якась інша установа здогадаються і привітають 100-ліття отим невчорашнім проєктом — професійною телевізійною програмою. Нижче підписаний радо переконеться тоді в звичайного глядача і не буде морочити вінніпежан „телерамою". А тим часом, втямивши таку безбюджетову обставину програми „Кіноцентр" з Києва якщо впреться таки схоче здійснити обіцяне і в скромній мірі „постачати відеозаписи українських ансамблів, мистецьких історично-географічних фільмів" — вінніпежани будуть тільки вдячні. „Українська телерама" не надіється на якогось неймовірного мецената-Яцика, але привітним людям завжди рада. Кажуть, завдяки телебаченню світ став подібним до великого села. Чи у тому „віконці" постійно віддзеркалене буде життя нашої спільноти, це залежить від усіх нас, що схочуть осідлати час — у Вінніпезі...

Мгр Йосип Демко

Листа ч. 5.

Список жертводавців, які зложили пожертви на Народний Фонд Допомоги Україні на конто ч. 5786 в „Самопомочі" в Нюарку, Н. Дж., від 1-го січня до 28-го лютого 1990 року. (Списки подаємо в оригінальному виді, так як ми їх отримуємо від кредитівок).

$4 960.00 — Victor Saval (West Germany); 2,000 — B. Domaradsky and son Bohdan; 1,000 — Sophia Wowk, Dr. Jaroslaw K. Rozankowsky, Osypa Yaworsky, S. Wowk, Walter, N. Klapischak, Danko Osyp, W. & C. Baranetsky; 500 — Bohdan, Halyna Kutko, Maria Rudnytsky, John & Y. Luchechko, M.R. Hyzzey, St. John Ukrainian Guild, Myroslaw Mac; 400 — J. Logush — O. Steranka; 360 — Ukrainian American Association; 350 — St. George Ukrainian Orthodox Church — Yardville; 300 — Carmen Fedson; 250 — Halyna Skorecka, Omelian Suchowerskyj, Filaret Lukianovich, Margaret & Slawko Popel, Mr. & Mrs. R. Bailak, Iwanna, S. Shashkewycz; 200 — Drs. Garber, Mychajlo & Irena Bojko Sisterhood of St. Ann-New Brunswick, Ihor & Olena Sochan, N. Wivchar in memory of Frank Wivchar, John Kowalczuk, Michael Lozynsky, M/M Stebelsky; 125 — Roman Kuchta; 120 — Witalij & Alexandra Bohdaniw; 100 — Olha & Stephen Rudyk, Olena Warwariw, Eugene Skotzko, A. & R. Kushnir, M. & J. Francuzenko, Alec & Lesia Bulawka, George Kozar, Alina Kaczmar, George Codey, Joanna Jaworsky, Lida Bojko, Lida Choma, Dr. Kyzyk Lesia, Iwan, Dr. Turkalo L.J. Gina Anna Hryhorij, Cybriwskyj J.N. Radowec Roman, Romaniuk, N.R., Trojan Vira, Andrew Ruzon, Vladimir Waskiw, S. & P. Kurlatowycz, M. & O. Sawchak, Dr. T. & D. Samotulka, Maria Stefaniw, M. & B. Porytko, Konstantyn Stepowyj, Marta & J. Sydir, John & K. Ewanchuk, Sisterhood of Ukrainian Catholic Church — New Brunswick, Lubomyr Ratych, Ostap & Ursula Balaban, Omelan Zulynskyj, Roman Chadshay, Bohdan & Jaroslava Zerebecky, Post 6834 V.F.W. Inc., 80 - Teodor Elyjiw; 78 — Rev. Roman Golemba; 70 — Lodynsky I.I.; 60 — Rumak Kateryna, Iwan; 50 — Bohray Ihor & Olha, Krawec Sophia & Fil, Korbytsh K. & O. Rev. V. Pohurec, Czumak G. & E., Mochy Ihor & Nataika, Natalia Lukianovich; Popel Dusia & Roman, Dolishnyj Raja & Wasyl Mykytej Nadia & Oleh, Trojan Nadia & Myroslaw, Emil & Anna Twardowsky, Suchowesky/Tychowsky, Zenon Pytlar, Wasyl Tershakovec, Franko Litowynsky, Dr. Michael Klufas, Dr. Lydia Klufas, Wasyl Voronka; 40 — Bryniowska Olha, 35 — Oleh Ratych, R. & R. Ratycz; 30 — Katerine Kuzio; 25 — Filipov Andre, Halyna Kozar, Esposito Michael, Eugene & O. Fylypowycz, Gawron Chrystyna, Buciak L.I., Brodycz P., Helen Paslawsky, I. & N. Holowinsky, Dr. Wolodymyr Stojko; — 20 — Jaroslaw Zacharkiw, Petro Darmohraj, Husak M. W., Horbatyj D.G., Lodynska Iwanka, Stella Hutak, Mr. Stachiw; 10 — Rud Wasyl, Durbak Iwan, Danylo Luba, Luciw Z.M., Anna Hirniak, Mrs. Zahalkewych

З нагоди святкування 50-літнього ювілею подружжя Ростислави і Осипа Яхницьких зложили на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля:

Яхницький Ростислава і Осип — 205 дол., Духновський, Микола і Оля — 120 дол., Кізик, Д-р Іван і Леся — 100 дол.; Кульчицький Е. і М. — 100 дол., Гижий, М. Р. — 75 дол.; Дмитренко Францес — 50 дол., Гринавич Ірена — 50 дол.; Лодинський І. — 50 дол., Колесник Катерина — 50 дол., Ліпцан Михайло Ст. — 50 дол., Маренна Осип — 50 дол., Гладкий Ірена — 30 дол. Буцяк, Л. і І. — 25 дол., Лодинська Іванна — 25 дол. Мацьків Ольга — 20 дол.;
Разом 1 000 дол.

ПІСЛЯ 45-ТИ РОКІВ мрій та 20-ти років плянування, дослідження та пошуків космічний телескоп вагою 12 тонн, довжиною 43 фути та вартістю 1,5 біл. дол. готовий до винесення на орбіту. Космічний телескоп „Габбл" дасть можливість астрономам обсервувати від п'яти до десяти трильйонів космічних об'єктів. Найпотужнішим оптичним телескопом дотепер був телескоп „Велике око" на горі Паломар у Каліфорнії, за допомогою якого астрономи могли спостерігати за 40 біл. космічними об'єктами. „Габбл" буде винесений на орбіту космічним кораблем „Діскавері" з п'яти-членною залогою.

Вісті Осередку Св. Андрія в Норт-Порт на Фльориді

Нова управа Осередку Св. Андрія в Норт Порті.

Річні Загальні Збори Осередку підсумували чергові успіхи цієї активної установи в полудневно-західній Фльориді. Участь 184-ох членів доказує, що члени дорожать своєю установою та співпрацюють дружньо.

За попередню Управу звітував її довголітній голова Володимир Різник, заслугою якого є розбудова Осередку. Загальні Збори наділили Володимира Різника почесним головством. Головою на біжучий рік вибрано Миколу Андрушка, також жертвенного і працьовитого піонера Осередку.

Матеріяльні успіхи Осередку непересічні. Наш фінансовий референт Михайло Белендюк подав, що Осередок диспонує понад 86 тисяч дол. готівки. Збори вирішили добудувати додаткові приміщення для розваги членів, приміщення для Кредитівки та передовсім побільшити і змодернізувати кухню. Матеріяльним успіхам осередок завдячує в першу чергу жінкам, що посвячують свій час для установи, готують смачні вареники та інші ласощі.

В минулому році Осередок влаштував понад 30 різних імпрез та доповідей, декілька виставок українських мистців. Громада відзначила історичні річниці святковими імпрезами. Річницю 22-го січня відсвяткувала соборно, при співучасти збірного хору під диригентурою інж. Павла Грабовича.

Громада живо сприймає події на батьківщині, жертвенно відгукується на її потреби. Через касу Осередка вплинуло понад 10 тисяч дол. не враховуючи індивідуальних дотацій поза Осередком. Суспільна Опіка під проводом Віри Люльки вислала 22 пачки з одягом до Польщі і Бразилії. Цікаві були доповіді про події в Україні Миколи Руденка, Миколи Горбаля та інших.

Останньо відвідала нас гостя з України Ольга Горинь, колишній політв'язень совєтських тюрем, сьогодні — активістка за людські і релігійні права в Україні. Вона виступила на імпрезі, присвяченій жінці-героїні сучасної України. Доповідачка пригадала, що українська жінка вже на світанку нашої історії грала визначну ролю в Україні. Княгиня Ольга успішно керувала київською державою, доньки Ярослава Мудрого були королевами Франції і Данії. Навіть у науковому світі українська жінка себе проявила, відомо, що один з перших трактатів на медичні теми написала внучка князя Мономаха Евкація Доля. Ця праця зберігається у Фльоренції. Олена Пчілка, Наталія Кобринська, відомі нам жінки, які стали засновницями модерного жіночого руху.

Вже в минулому столітті роля Союзу Українок у розбудові національної свідомости дуже велика. Наголошувати імена жінок, які брали участь у визвольних змаганнях зокрема в підпіллю ОУН -УПА важко, бо їх були тисячі. Скільки українських дівчат каралося в большевицьких тюрмах і на засланнях! І сьогодні жінки грають визначну ролю у дисидентському русі на визначних постах в Гельсінкській Спілці та інших неформальних організаціях.

Українська громада в Норт Порт нагородила Ольгу Горинь ентузіястичним признанням за її віддану працю для поневоленої України. В програмі свята „Героїні сучасної України" було виконане літературне читання Ірени Сеник, Ганни Чубач і Ліни Костенко. Читали: Міра Повх, Галина Біровець, Слава Зелез і Валя Мушинська. Вони також відчитали заяви відважних жінок Генеральному прокуророві СССР Руденкові з 1973 року, які підписали тоді Ірина Сеник, Стефанія Шабатура, Ніна Строката і Надія Світлична. Міра Повх насвітлила посмертний образ про Катрусю Зарицьку.

На окрему згадку заслуговує доповідь професора Миколи Федоренка, референта українського шкільництва в ЗСА про стан української мови в Україні та в діяспорі.

П. Т.

Загальні збори осередку СУМ

Філядельфія, Па. (М.Б.) — Тут у власному приміщенні в Українському Освітньо-Культурному Центрі при 700 Сідер ровд, в неділю, 1-го квітня ц. р., відбулися Річні звичайні загальні збори осередку СУМ ім. УПА.

Збори відкрив коротким словом уступаючий голова осередку Юрій Наконечний. Він привітав дружинників і сеньйорів СУМ та представив зборам представника Головної управи СУМ, окружного референта Любомира Кармелюка з Вишінгтону, після чого попросив збори почали молитвою.

Зборами провадила ділова президія в складі: Микола Бачара — голова, Микола Пришляк — заступник, Дарка Наконечна і Мирон Солтис — секретарі.

Після прийняття порядку нарад і вибору номінаційної комісії представники місцевих організацій привітали загальні Збори Осередку і побажали успіхів у дальшій праці над вихованням нашого молодого покоління.

Привіти зложили: Микола Бачара від УККА, Юрій Наконечний від АП АБН, Дарка Наконечна від ТУСМ-у, Лев Іваськів від НУШ, Андрій Міджак від ООЧСУ, Лев Галас від округи УНП, Любомир Трицецький від українсько-американських ветеранів (станиця 18) та відчитано письмовий привіт від ОЖ ООЧСУ у Філядельфії.

Після привітів голова ділової президії відчитав листа-подяку від осередку СНУМ зі Львова за два томи „Нарис історії ОУН", які з рамени осередку СУМ у Філядельфії були передані до Львова, після чого наступило звітування уступаючих членів управи і булави. Всіх звітів було коло 15, а серед них найдовшим і дуже цікавим — звіт булавної подруги Марійки Іваськів, яка в деталях представила картину цілорічної праці серед юнацтва СУМ. Відділ юнацтва СУМ нараховує вісім роїв молодшого і старшого юнацтва, які протягом року відбули 16 різних апелів, присвячених особистостям з історії України, та коло 235 ройових сходин. А зі звітів всіх референтів було видно багатогранну працю. Осередок брав активну участь в житті української громади Філядельфії.

Після закінчення звітів відбулася жвава дискусія над пророблёною працею Осередку, а відтак на внесок Контрольної Комісії уділено абсолюторію уступаючим членам управи з подякою та признанням за пророблену працю. На внесок номінаційної комісії вибрано нову управу і булаву та товариський суд і контрольну комісію. На біжучий 1990 рік управу осередку очолив Іван Яворський, булаву Марійка Іваськів, товариський суд Богдан Максимюк, а контрольну комісію Мирослав Солтис.

Після вибору нових органів осередку СУМ слово взяв представник Крайової управи СУМ Любомир Кармелюк. Він привітав збори від Крайової управи СУМ, зробив декілька зауваг до пророблёної осередком праці, подав свої пропозиції та поґратулював управі Осередку за ведення систематичної праці серед доростаючого молодшого покоління. Потім говорив нововибраний голова осередку Іван Яворський, дякуючи всім за довір'я і закликав всіх до тісної співпраці.

Після внесків і побажань збори закрито молитвою, після чого пані з Матірного Кружка при осередку гостили всіх присутніх смачною перекускою і кавою.

В Україні...

(Закінчення зі стор. 1)

ний під час телемаратону, плянується спрямувати на здійснення науково-практичних розробок, які підвищують безпеку АЕС в усіх країнах світу. Тобто атомові монополії для виправлення прорахунків у своїй технічній політиці на додаток до грошей з державного бюджету хочуть отримати ще й благодійні внески. Це буде повторенням ганебного прецеденту, коли з благодійного рахунку ч. 904 65 млн. карбованців зібраних народом фондів для допомоги потерпілим від чорнобильської катастрофи були передані її винуватцеві — Мінатоменергопрому СССР. І навіть втручання народних депутатів СССР і УССР не допомогло з'ясувати хто наважився прийняти таке рішення.

ФАБРИКА ПАПЕРЦІВ

У дописі Оксани Бойкевич п.н. „Тернопіль сьогодні та у споминах" („Свобода" ч. 64 з 5-го квітня) слід внести такі поправки: ім'я директора гімназії „Рідної Школи" Омелян Бачинський, фабрика „Калина" — це фабрика паперців, а гора, про яку мова, відома тернопільцям як „копець". — Ред.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У статті „Світова продукція споживання меду" Андрія Бука слід внести таку поправку: („Свобода" ч. 63 з 4-го квітня, сторінка 2-га, 2-га колонка, 14-ий рядок згори, треба читати: „Пасічники дістають від уряду по 10 кг цукру для годівлі кожного вулика-роя бджіл і платять один рубель податку річно від кожного вулика". — Ред.